

GRONINGER

COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR DE STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

STAATSRaad, GOUVERNEUR van de Provincie Groningen, brengt ter kennis van de daarbij belanghebbende de **PASSAGIE** over de **SCHIEFTIL**, in de **GRONINGEN naar STROOBOS**, met **Zaterdag 7den dezer**, weder zal zijn **GEOPEND**.
De Staatsraad, Gouverneur voornd.: **RENGERS**.

ENGELAND EN AANGRENZENDE LANDEN.
VAN DEN RIJN, 3 November.
De afgeloopene week zijn, van wege het 's Gravenhage kabinet, op nieuw onderscheidene voorstellen bij de Rijksoverheid, tot wie de zaak behoort, ingekomen, ten einde de verkeer tusschen de Nederlanden en de Tolverbonden uit te breiden. Men mag met vrij zekere waarschijnlijkheid twijfelen aan het tot stand komen van een handelsverdrag tusschen Holland en het Tolverbond; de aangeknoopte onderhandelingen wel in een gunstige uitkomst kunnen hebben, dat daarvoor is een verlichting voor den handel op den Rijn en voortvloeiend.

FRANKFORT, 3 November.
Hoogleraar **Böttger**, een der eerste uitvinders van de oogenoemde schietkatoen, bevindt zich thans te Mainz, te probeeren bij te wonen, die door de daarvoor benoemde commissie van het Duitsch Verbond met die stof genoemd worden. Van den uitslag dier proefnemingen zal afgegaan of aan hem en aan zijnen mede-uitvinder, den heer **Schönbein**, de door de Bondsvergadering toegekende som van 100,000 fl. zal worden toegewezen. De Pruisische regering van Ober-Franken heeft het bekend gemaakt: Daar het schietkatoen een van de gevaarlijkste is, wier doelmatigheid en onschadelijkheid geene deele is vastgesteld, en dus door verkoop van schietkatoen zich van de boomwol uiterlijk niet onderscheidt en over het algemeen, indien ook alle bedenkingen uit den weg geruimd waren, zoo goed als bij het gebruik, eene bijzondere vergunning tot verkoop noodig zoude, zoo wordt het verkoopen van het schietkatoen strafbaar voor eerst verboden.

De baron van **Rothschild**, het hoofd van het stam van dien naam, viert overmorgen zijne gouden bruiloft. De grijsaard zal dezen dag echter door geene feesten en voor eenige dagen met zijne gemalin de stad verlaten. De employés van het huis hebben evenwel deze feestviering niet willen laten voorbijgaan, zoodat den waardigen man hunne hulde toe te brengen. Dien einde hebben zij zich, zesendertig in getal, gisteren naar den feestvierder begeven en hem, te gelijk door schoon schrift uitmuntenden gelukwensch, als hunner deelneming in dit feest, eene door den zilveren **Hassenberg** alhier vervaardigde zware zilveren vaas aangeboden, welke door zuiverheid van arbeid en naar, op zeer fijne porseleinen plater, toegevoegd worden uit de jeugd, den middelbaren leeftijd en van den feestvierder, benevens tooneelen uit de geschiedenis van de familie van de oude **Joachim**. Naar men verneemt, zullen teekeningen van de zijden van dit kunststuk eerstdaags in de **Leipziger Zeitung** verschijnen.

GROOTBRITANNIJE.

LONDEN, 4 November.

Ontvang de eerste minister **Russell** eene deingezetenen van eene der wijken dezer hoofdstad, die openstelling der havens voor den vrijen invoer van granen te verlangen. Zijne lordschap antwoordde, onder sir **R. Peel** vastgestelde groote vermindering van de regten bereids een' invoer van drie miljoenen graan ten gevolge gehad had, en dat eerlang de nieuwste aanvoer verwacht werd, zoodat geen reden te duchten, en dat hij, even als zijn voorganger meening was, dat eene onverwijde geheele opheffing niet raadzaam of uitvoerbaar zou zijn. Mogt hij de onmiddellijke opening der havens noodig achten, zijne ambtgenooten daarover raadplegen. Toen **Cochrane**, het hoofd der bezending, hernam, dat eene aanleiding tot eene groote beweging in de hoofdstad zoude, die den minister wellicht van besluit zou doen afwijken, gaf deze glimlachende ten antwoord, dat hij zich niet tot den begerden stap zou laten bewegen, zoodat hij nogmaals, dat hij er met zijne ambtgenooten zou, wanneer hij zulks noodig keurde.

De nacht heeft een hevige brand het **Garrick Theater**, een groot bezocht schouwburg door de mindere volksklassen, geheel in de asch gelegd. De brand heeft ten gevolge eener voorstelling van den **slag van Waterloo**, waarbij men eene aanzienlijke hoeveelheid brand heeft geleid. Men vermoedt, dat een zwerm van de schermen of decoratiën, en van daar aan het gebouw zal hebben medegedeeld. In minder uren tijds was het geheele gebouw uitgebrand, en bleven staan, dan de half ingestorte muren.

Voor eenigen tijd was nog de uitvoer van buskruit verboden, in de kleine haven van **Erith** op den Rijn, een Fransch schip bevindt, dat eene lading van buskruit zal innemen.

De bekende mad. **Weiss** met hare 48 jeugdige dansers, die, gelijk men weet, met de **Great Eastern** schipbreuk had geleden, is gisteren aan boord van het schip **Yorkshire** naar Noord-Amerika vertrokken. In **Leontown**, in **Lochearn**, leeft een zonderling van wezen, uit zeven jongens en twee meisjes, die allen doofstom en evenwel de nijverste liederdorp zijn. Drie der jongens bevaren de zee, eene boot en een net, waarmede zij voor zich den Rijn afvaren. De **Lissabonsche** brievenmaal van den 7den. De berichten spreken zich eenigzins, doch zijn over het algemeen gunstiger voor het om **Evora** te ontzetten, hebben eene nederlaag geleden met verlies van 200 dooden en gekwetsten, door de troepen, onder den generaal **Schwalbach**, belegerde. De baron de **Cazal** had insgelijks de troepen bij **Villa Real** verslagen, en bevond zich te **Evora** waar hij voornemens is op **Oporto** aan te trekken.

De minister heeft, op sterk aandringen van het ministerie, de magt, of een **dictatorschap**, zoo als het besluit aanvaard, voor zoo lang de burgeroorlog duurt. Die magt vrijwillig te zullen nederleggen, de verdede hersteld is. De ministers zijn van het gebod buitengewone magt aan de **Cortès** verantwoording

schuldig. Aan **das Antas** is bevel gezonden, het kommando des legers aan **Terceira** over te geven.

Loulé, **Barao de Fornos** en **Cynda de Mello** zijn uit de dienst ontslagen en van hunne **erfzittels** ontzet. Graat **das Antas** heeft aan de Koningin geschreven, dat noch hij, noch de bij hem zijnde generaals den troon kunnen verdedigen, tenzij H. M. de zaken in den stand herstelle, waarin zij zich vóór den opstand bevonden.

De grootste vreugde heerscht sedert de ontvangst van het bericht der overwinning bij **Evora**.

Het Britsch eskader is eindelijk den 30sten zeer laat den Taag binnengegeloopen; het bestaat uit vijf linie- en twee stoomschepen.

Deze berichten verspreiden eenig licht over den stand van zaken in Portugal. Het blijkt, dat de Regering niet alleen heeft besloten, maar ook in staat is, aan den opstand het hoofd te bieden, en dat een buitenlandsche tussenkomst niet noodig zal zijn.

— Een vreesselijke orkaan heeft te **Havana** gewoed, welke den 10den October 11. was begonnen en tot 11 uren 's morgens van den 11den onafgebroken had aangehouden, waarbij vele menschen het leven hebben verloren en eene ontzettende schade aan de bezittingen is toegebracht; 30 Spaansche, 2 Russische, 4 Deensche, 4 Fransche, 16 Engelsche, 1 Bremer, 1 Braziliaansch en 1 Hollandsch (de **Koerier**), koopvaardijschepen, zijn geheel vergaan, op strand geworpen, of op andere wijze beschadigd. Drie Fransche oorlogsschepen, de **Andromeda**, fregat van 60 stukken, zit op strand, de **Blonde**, korvet van 24 stukken, onderste boven, geheel een wrak, de **Tonnère**, stoomboot, heeft al hare masten en takelaadje verloren. Zes Spaansche oorlogsschepen, de brik **Constitution** van 10 stukken, de schooner de **Kreool**, de schooner **Polka** zijn gezonken; en de schooners **Laborde**, de **Infante** en **Nervion** zijn op strand geworpen. De Spaansche stoomboot **Montezuma**, alsmede het quarantaineschip zitten insgelijks op het strand. Men heeft veel meer schade aan eigendommen en menschenlevens te betreuren, dan in October 1844. Van de 90 in de haven liggende schepen zijn nauwelijks 15 of 16 behouden; de anderen zijn totaal vergaan of zwaar beschadigd. Van 40 à 50 kustvaarders, die bovendien nog in de haven lagen, is geen spoor meer te vinden. Vele huizen binnen en buiten de stad zijn ingestort, hunne inwoners onder hare puinhoopen bedelvende; kerken, schouwburg en alle huizen, geen enkel uitgezonderd, hebben zware schade geleden. Boomen zijn uit den grond gerukt en zelfs ijzeren palen zijn door het geweld van den storm verbogen. Men kon met geene zekerheid opgeven de schade, die de oogst heeft geleden, doch de koffie en tabak zijn zwaar beschadigd. Bij het vertrek van de stoomboot, op den 13den Oct. 11., was het nog niet bekend, hoe vele personen het leven hadden verloren, doch een aanzienlijk getal moet den dood in de golven hebben gevonden.

FRANKRIJK.

PARIS, 4 November.

De hertog en de hertogin van **Montpensier** zijn heden, met een' bijzonderen spoortrein van **Orleans**, binnen deze hoofdstad aangekomen, en door het koninklijk gezin op het paleis der **Tuileries** verwelkomd.

— Allerwegen worden gelden ingezameld, ten behoeve van de slagtoffers der overstromingen van de **Loire**. De schade, welke daardoor aan openbare werken is toegebracht, wordt op 45 millioenen berekend. Die, welke de bijzondere personen hebben geleden, is waarschijnlijk veel belangrijker, maar nog niet genoegzaam bekend. Tijdens hun kortstondig verblijf te **Tours** hebben de hertog en de hertogin van **Montpensier** voor 25,000 fr., ten behoeve der noodlijdenden ten gevolge van deze ramp ingeschreven.

Onder de menigvuldige giften, hier te stede ingezameld, wordt ook eene som van 1000 fr. genoemd van de beroemde **Rachel**.

— Men schrijft uit **Madrid** den 30sten October: Men zal bemerken, dat de berichten van Portugal hoe langer zoo meer verward en tegenstrijdig worden. Die, welke men over Engeland ontvangt, stellen de omstandigheden als dreigend, en de opstand als veldwinnende voor; de tijdingen, welke ons over Spanje geworden, melden daarentegen, dat de beweging bedacht en de staat der zaken meer voldoende wordt. Deze verschillende wijze van zien kan worden verklaard door de verbittering van Engeland jegens de Portugesche regering en door de sympathie van het Madridsche kabinet voor de zelfde; doch uit dit alles ontstaat eene volkomen onmogelijkheid, om iets te kunnen voorzien nopens den uitslag der gebeurtenissen, welke thans in Portugal plaats hebben.

— Brieven uit **Kairo** berichten, dat de **Nijl** 25 voeten is gerezen, zoodat de vallei van Egypte slechts een onmetelijk meer is. Deze bovenmatige rijzing veroorzaakt onberekenbare schade. Onafhankelijk van het algehele verlies van den mais-oogst, die reeds vernietigd is en het bijna uitsluitende voedsel is van de Egyptische boeren, heeft zij verscheidene dorpen onder water gezet, die, daar men ze voor de overstroming niet heeft kunnen behoeden, voor altijd verloren zijn.

Van den 6den. De geachtste Fransche dagbladen maken met den meesten lof gewag van een concert, hetwelk de 1ste violoncellist van den Koning der Nederlanden, de heer **M. van Gelder**, dezer dagen te **Parijs** gegeven heeft. Die toonkunstenaar heeft onderscheidene stukken van zijne compositie voorgedragen, als: *Une méditation sur les Huguenots*, *l'Echo des Montagnes* en *un Souvenir d'Espagne*, die als meesterstukken worden beschouwd, en die met veel gevoel en kunstvaardigheid werden voorgedragen. Het *Journal des Débats* en de *France Musicale* geven bijzonder aan het edel spel van den heer **M. van Gelder** allen lof, en erkennen in hem een' dier weinige kunstenaars, die door de violoncel de treffendste werkingen weten voort te brengen, een' dier kunstenaars, die de jeugdige school van Nederland eere aandoen, en die bewondering wegdagen ook in Frankrijks hoofdstad.

— Het schietpapier, dat de heer **Pelouse** tegenover het schietkatoen stelt, wordt verkregen door de indooeping van eene soort vrij zwaar papier in **acidum nitricum**. Men wascht het papier vervolgens in zuiver water af en laat het droogen. Deze bereiding geeft aan het papier al het voorkomen van parkement. Even als het parkement wordt het hard, geelachtig en krakend. Een stukje, van de grootte van een duim, is genoeg, om eene gewone pistool te laden. De heer **Pelouse**, wapensmid, heeft eene pistool vervaardigd, die niet dit papier wordt afgeschoten, zonder kruid of percussiedopje te behoeven.

BELGIE.

BRUSSEL, 5 November.

Uit de thans volbrachte telling blijkt, dat de bevolking van Brussel tegenwoordig bedraagt een getal van 123,294 ingezetenen, het garnizoen daaronder niet mede begrepen.

— De stoomhoutzaagmolen van den heer **Pelsemar**, koop-

man in hout, **Place St. Gery**, is den afgeloopen nacht afgebrand. Eenige nabij gelegen huizen zijn door den brand zeer beschadigd. De meubelen uit het woonhuis zijn uit de ramen in de **Senne** geworpen, om dezelve te redden. Behalve eene aanzienlijke schade aan deze houtkooperij, en het te loor gegaan zijn van 500 tonnen bier in een belendend magazijn van bieren, heeft men de verwonding van drie blusschers te betreuren.

— Eene opschudding had gisteren avond alhier plaats, alleen, zoo het schijnt, ten doel hebbende, om bij de boekhandelaars **Verhasselt** en **Parijs** ongeregeldeheden te bedrijven en de glazen in te slaan. De politie kwam te laat om de daders te vatten.

Van den 7den. Nauwelijks van den schrik hersteld, welken de brand van den vorigen nacht had veroorzaakt, is deze stad op nieuw door eenen ontzettenden brand geteisterd. Het uitgestrekte gebouw der rektorier is geheel in de asch gelegd, benevens de kazerne der genarmerie, alwaar de brand te een en een half uur was ontstaan. De vlam nam in hevigheid en uitgebreidheid zoo snel toe, dat zij binnen weinig tijds huizen hoog steeg, en geen wonder; het aanwezige stroo in de stallen, de massa papieren, op de zolders van het gebouw der rekenkamer zich bevindende, waren even zoo vele voedingsstoffen voor het verterende element. Een groot gedeelte der archieven is dan ook eene prooi der vlammen geworden, terwijl het geredde gedeelte naar het voormalige paleis van den **Prins van Oranje** werd overgebracht. Daar men eenen geruimen tijd gebrek aan water had, leverde de brand een allerijsselijk schouwspel op, naardien men even als uit een vulkaan massa's vlam en vuur heinde en ver zag vliegen, waardoor dan ook de grootste oplettendheid allerwegen werd vereischt, om te beletten, dat ook elders de brand zich mededeelde. Men heeft twee ongelukken te betreuren, twee brandspuigasten zijn namelijk in eenen hoogst bedenkelijk staat naar het gasthuis vervoerd. De gevangenis **Petits Carins** is als door een wonder gered. Tot op dit oogenblik is de brand nog niet geheel en al geblusht.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 4 November.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van heden is beraadslaagd over de voordragt, betreffende het koloniaal batig slot over 1845.

Nadat de heeren de **Monchy**, van **Rijckevorsel**, van **Goltstein**, **Storm**, **Luyben**, van **Rosenthal**, **Kniphorst** en **Hoffman** het woord hebben gevoerd, heeft de minister van koloniën het ontwerp breedvoerig verdedigd.

Bij hoofdelijke omvraag is het ontwerp aangenomen met eene meerderheid van 27 tegen 13 stemmen. Tegen hebben gestemd de heeren van **Rijckevorsel**, **Kniphorst**, **Duymaer van Twist**, **Luzac**, **Luyben**, de **Monchy**, van **Sasse van Yssel**, **Hoffman**, **Nap**, van **Panhuys**, van **Rosenthal**, **Storm** en van **Goltstein**.

De zitting wordt geschorst tot heden avond te 7½ uur, wanneer de lijst der kandidaten voor den Hoogen Raad zal worden opgemaakt.

Van den 6den. Op de nominatie voor het Raadsheerschap in den Hoogen Raad, door de Tweede Kamer in de zitting van gisteren avond opgemaakt, zijn geplaatst: **Mr. P. A. Steenbergen**, raadsheer in het provinciaal hof in Overijssel (bij eerste stemming met 34 van de 36 stemmen); **mr. H. J. H. Modderman**, lid der Tweede Kamer en kantonregter te Winschoten (bij tweede stemming met 24 van de 37 stemmen), en **mr. A. van de Graaff**, raadsheer in het prov. hof van Overijssel (bij eerste stemming met 22 van de 37 stemmen).

— Heden is voor den Hoogen Raad in revisie behandeld de bekende zaak van den Staat der Nederlanden tegen **Hoogeland**, betrekkelijk de verpleging en opvoeding van een kind ten laste van den Staat, uit huisgezinnen, waarin er zich zeven in leven bevinden. De president en vice-president benevens tien leden van den Raad hadden thans zitting. **Mr. Faber van Riemsdijk** heeft op nieuw de ongehoudenheid van den Staat tot die verplichting volgehouden. **Mr. Wintgens** daarentegen heeft het arrest van den Hoogen Raad, kamer van burgerlijke zaken, in deze zaak gewezen, verdedigd. De procureur-generaal **mr. van Maanen**, die vroeger voor de gehoudenheid van den Staat heeft geconcludeerd, zal heden over acht dagen zijne conclusie in deze zaak nemen.

Van den 7den. **Z. M.** heeft aan de heeren **Ellinkhuizen** en **Schroot** alhier aanbesteed den opbouw van een groot aantal deeltje en voornamelijk woonhuizen, naast de nieuwe koninklijke militaire manege. Naar men ons verzekert, zal dit laatste, in zoo sierlijken stijl opgetrokken gebouw tevens door **Z. M.** worden bestemd tot verwarmingszalen voor behoeftigen, die aldaar voor rekening van **Z. M.** gedurende den winter, kosteloos verwarming en voeding zouden ontvangen. Door het eerste plan zullen honderden werklieden werk erlangen, door het tweede zal een aantal behoeftigen het naderende strenge seizoen met minder bezorgdheid kunnen te gemoet zien.

— Het Prov. Hof in Zuid-Holland, tweede kamer, heeft heden zijn arrest gewezen in de zaak van den heer **C. A. Thieme**, uitgever der **Arnhemsche Courant**, welke door den Hoogen Raad, bij arrest van den 13den Junij j.l., naar dat Hof was verwezen.

Bij dat arrest wordt overwogen, dat de beklagde en geintimeerde heeft erkend te zijn de drukker, uitgever en verspreider van no. 221 der **Arnhemsche Courant** van den 2den November 1845, waarin voorkomt een artikel met het opschrift: *vreemde dingen*, en geteekend met de letters **D. D.**; dat hij, zoowel vroeger als thans, geweigerd heeft, den schrijver van dat stuk op te geven, en dat hij de verantwoordelijkheid daarvan op zich genomen heeft.

Na eene ontwikkeling van den voornamen inhoud van het vervolgde artikel, en na de hoofdpunten van verdediging te hebben opgenomen, heeft het Hof, op grond van art. 1 der wet van den 1sten Junij 1830 (*Staatsblad* no. 15), art. 207 strafvordering en 52 strafregt, te niet gedaan het ingestelde hooger beroep, het vonnis der arrond.-regbank te **Arnhem** van den 6den Januarij 1846 vernietigd, en op nieuw regt doende, den heer **C. A. Thieme** niet schuldig verklaard aan het boosaardig en het openbaar aanranden van het gezag des Konings, noch aan het honen of smaden van den persoon des Konings, en hem te dier zake vrijgesproken.

Het Hof heeft echter den heer **Thieme** schuldig verklaard aan het boosaardig en in het openbaar aanranden van de waardigheid des Konings, en hem ter dier zake veroordeeld tot eene correctionele gevangenisstraf voor den tijd van twee jaren, alsmede in de kosten van het regtsgeding, des noods bij lijfswaang op hem te verhalen.

Men verzekert, dat de veroordeelde van dit arrest onmiddellijk is gekomen in **cassatie**.

AMSTERDAM, 6 November.

In de laatstelijk ontvangene Surinaamsche dagbladen, loopende tot den 19den September, vindt men een verslag van

de op den 31sten Augustus te Paramaribo plaats gehad hebbende plegtigheid der inwijding van het nieuwe kanaal, 't welk, gelijk bekend is, van die stad naar de nieuwe volplanting aan de Saramacca gegraven wordt, en wel door vrije werklieden. Behalve den gouverneur-generaal, baron van Raders, welke dit voor de kolonie in vele opzichten belangrijke werk ontworpen en krachtig bevorderd heeft, hebben de overige koloniale overheden en vele andere genoodigden, onder welke ook een aantal dames, die plegtigheid bijgewoond. De gouverneur-generaal heeft eene toespraak gehouden, waarin hij het belang van deze onderneming schetste, en ook openlijk bulde toebragt aan de nijvere werklieden, welke aan den arbeid deelnemen. „Te lang (zeide hij onder anderen) heeft Suriname gekwijnend onder den noodlottigen invloed van het vooroordeel, dat het aan eenen vrijen persoon niet betaamde, den vruchtbaren bodem met eigene handen te bearbeiten. Dit vooroordeel te trachten weg te dringen, was steeds het onderwerp mijner gedachten en het doel mijner overwegingen.” Zich voorts tot de werklieden richtende, sprak hij: „Welnu, mijne vrienden! ik wensch u geluk met uw besluit van de spade bij de hand te hebben genomen. De spade is een werktuig van een wonderbaarlijk scheppend vermogen; gij zult op de spade — ik voorspel het u — wanneer gij tot betere bezittingen zult gekomen zijn, nog eens nederzien, als op den eersten grondslag van uw verbeterd bestaan. — Laat u niet meer ontmoedigen door laffe aanmerkingen van eenen nieteling, maar volgt liever het voorbeeld, u door de edele voorzaten van het volk, waartoe gij behoort, gegeven.”

Na het houden der toespraak heeft Z. Exc. zelf, terwijl de koninklijke standaard geheschen en een saluut van 21 schoten uit het veldgeschut gedaan werd, de eerste schep gronds uitgegraven; hetwelk nagevolgd is door de overige autoriteiten, genoodigden en partikulieren, en daarna hebben ook de dames zulks met den troffel verrigt.

Ter gelegenheid van deze plegtigheid zijn volksvermaken gegeven.

De werkzaamheden aan het kanaal waren den 18den September reeds tot op 22 kettingen afstands gevorderd, en werden verrigt door 200 delvers, terwijl 36 vrouwen en verscheidene jongens bezig waren met het slechten der wegen langs het kanaal. Aan de noordzijde van het kanaal werd een veld afgeperkt en rondom van waterleidipgen voorzien, 't welk, als voorbeeld, gebezigt zou worden tot aanplanting van nopal en van tabak.

Een door de leden der Vereeniging ter bevordering van de belangen des boekhandels geteekend request, ter verkrijging van gratie voor den heer van Hulst, veroordeeld tot twee jaren gevangenisstraf, wegens eene beoordeeling van Zr. Ms. Troonrede, in den *Politischen Snelwagen*, zal, naar wij vernemen, eerlang tot dat einde aan Z. M. worden aangeboden.

In een Noord-Amerikaansch dagblad, de *Brooklyn Daily Eagle*, leest men het volgende:

De geest van emigratie, in andere Europesche landen rijp geworden, schijnt zich bijzonder in Holland te hebben gevestigd. De *Atlas* van Albany gewaagt van eene vergadering van personen uit de Hollandsche kerk in die stad, betreffende Hollandsche landverhuizers, in welke door den eerw. heer *Wijckhoff* verscheidene brieven van personen uit Holland werden voorgelezen, welke de oorzaken uiteenzetteden, die tot de landverhuizing aanleiding gaven, en om inlichtingen en hulp vraagden, in geval van doorzetting van zulk een plan. Als de hoofdredenen van deze verhuizing wordt gemeld de moeijelijkheid, om in dit land een bestaan te vinden, ten gevolge van zijne bevolking in verhouding tot zijne uitgestrektheid, het verval van den handel en de kwijning der handwerken, de verregaande afpersingen van het Gouvernement, om den interest te vinden voor zijne openbare schuld, en de godsdienstige onverdraagzaamheid, welke door de nationale kerk wordt uitgeoefend jegens degenen, die, volgens hun zeggen, naar eene grootere zuiverheid van leer streven, dan zij belijft. Een comité van twaalf personen, zamengesteld uit een gelijk getal leden van de Hollandsche Gereformeerde kerk, werd belast, om bij de eerstvolgende vergadering eenig plan voor te dragen, ten einde het door de Hollanders beoogde doel te helpen bevorderen.

ROTTERDAM, 4 November.

Het wapperen der vlaggen van een aantal groote koopvaardijsschepen, in de Maas en havens liggende, en het gebulder van het geschut van het op stroom liggend schip *Sara Lydia* verkondigde heden morgen, dat in onze stad een vrolijk feest gevierd zou worden. Het gold den negentigsten verjaardag van den heer *A. van Hoboken van Rhooen en Pendrecht en Cortgene*, welken deze werkzame man, aan wien handel, scheepvaart en rederij, en alle daarmede in betrekking staande vakken, sedert vele jaren, zoo veel te danken hebben, onder het genot eener voor dien ver gevorderden leeftijd hoogstzeldzame mate van gezondheid, dankbaar viert. De deelneming in dat voorregt werd den verdienstelijken grijsaard van vele zijden betuigd, terwijl hij van zijnen kant toonde daarvoor gevoelig en erkentelijk te wezen. Een aanzienlijk getal zich alhier bevindende kapiteins van op de Oost-Indiën varende schepen vereenigde zich dezen middag aan een prachtig diner, hun, door den heer van *Hoboken*, in de Nieuwe Stads Herberg, aan het Nieuwewerk, gegeven. Des avonds is deze feestviering verhoogd door de komst van den heer van *Hoboken*, vergezeld door zijne drie zonen en twee kleinzonen, en heeft een gezelschap van heeren muzikantjes de feestvierenden grijsaard eene serenade gebracht. Het gebouw der Nieuwe Stads Herberg was fraai geillumineerd, en aan de overzijde der rivier, aan de slephelling, waren teertonnen ontstoken.

TILBURG, 4 November.

Z. M. de Koning wordt op morgen alhier verwacht en men verneemt, dat Hoogstd., na een verblijf van 2 a 3 dagen, van hier naar Limburg zal vertrekken.

Sedert een paar dagen zijn van elders hier komen inwoners zekere *A. van Gag* en zijne huisvrouw *Hendrika van Rijzewijk*, welke, ruim 72 jaren geleden, alhier in den echt zijn vereenigd; de man heeft den ouderdom van 95 en de vrouw die van 97 jaren bereikt; zij genieten eene goede gezondheid en hebben het voorregt van nog volkomen hunne verstandelijke vermogens te bezitten en zonder behulp van een' bril te kunnen lezen; hunne oudste dochter is weduwe en ruim 71 jaren oud.

WAGENINGEN, 4 November.

Men verneemt, dat de landbouwer *G. van Selfhout*, onder het naburig dorp Bennekom, in den avond van eergisteren door een met hagel geladen geweer in de borst zoodanig is verwond, dat hij kort daarna is overleden. Met zijne beide handen zijnde uitgegaan, werd hem al zeer spoedig de loop van een geweer op de borst gezet en afgetrokken. Men vermoedt, dat de misdadiger in het denkbeeld zal hebben verkeerd van door zijn slagtoffer op zijn strooptocht te zijn overvallen. De verwonde heeft vóór zijn overlijden den misdadiger nagenoeg bekend gemaakt, ten gevolge waarvan de gebroeders *Kemmeling* in hechtenis zijn gesteld, in wier huis dan ook schietgeweer moet zijn verborgen gevonden.

ZWOLLE, 5 November.

Uit de Betuwe verneemt men, dat dat gedeelte van Gelderland bezocht wordt door ontelbare veldmuizen, die in bouw en weiland den grond omwoelen, zoodat men niet zonder bezorgdheid den staat van het winterkoren te gemoet ziet. Reeds zijn vele stukken aanmerkelijk beschadigd. Op een stuk bouwland onder Elst, nauwelijks drie bunders groot, zijn binnen weinige dagen door twee personen circa duizend muizen gevangen, en toen het daarop werd bezaaid, was het aantal van dit ongedierte nog zoo groot, dat de zaaijers het gedurig nog aantreffen en verdragen. De tuinen zijn er insgelijks zeer door gekweld. De najaarsgroenten, andijvie, beetwortelen, prei, enz., worden onder den grond uitgehold en afgegeten, zoodat men genoodzaakt is, de vruchten vóór den tijd in te zamelen, om ze te behouden.

Bij besluit van den 1sten November j.l., no. 6, heeft Zijne Majesteit aan den heer mr. L. N. graaf VAN RANDWIJCK, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend uit zijne betrekking als lid van het collegie van curatoren der hogeschool te Groningen, en ter zijner vervanging als lid benoemd den heer mr. H. O. FEITH, raadsheer in het provinciaal gerechtshof van Groningen.

Men meldt uit 's Gravenhage, dat de Hooze Raad, bij arrest van den 4den dezer, de voorziening van JANTJE KIEF tegen het arrest van het Provinciaal Gerechtshof van Groningen, waarbij zij, ter zake van moedwillige braudstichting, tot de straffe des doods is veroordeeld, heeft veroorpen.

Met grond evenwel mag men zich vleijen, dat een, nog in tijds aan Z. Maj. den Koning aan te bieden verzoekschrift, om begenadiging, een gewenscht gevolg zal hebben voor het medelijdenswaardig zestienjarig kind, hetwelk, bijaldien zij dezelfde misdaad weinige maanden vroeger met blijkbaar 'oordeel des onderscheids nad bedreven, slechts de straf van gevangenzetting in een verbeterhuis zoude hebben moeten ondergaan, — en ten gunste van hetwelk dan ook de voorzitter van hetzelfde Gerechtshof, hetwelk nu de doodstraf over haar heeft moeten uitspreken, reeds, ter gelegenheid van 's Konings laatste kortstondig verblijf binnen deze stad, Zr. Maj. goedertierenheid met den meesten nadruk heeft ingeroepen.

In den avond van den 3den dezer, omstreeks te 11 uur, is er brand ontstaan in de behuizing van de wedw. JAN JANS MEIN, daglooster van bercep, woonachtig te Westlee. Door spoedig aangebragte hulp heeft het mogen gelukken, het grootste gedeelte van het huis te redden; evenwel is de schade nog al van eenig belang, dewijl men bij gebrek aan water den brand niet anders konde meester worden, dan door slooping van het brandende gedeelte. De meubelen zijn, hoewel beschadigd, gered. De oorzaak van den brand is niet bekend. Het huis was tegen brandschade verzekerd.

Den 4den November is door de stemgerechtigden tot de collatie bij de Hervormde gemeente te Spijk, met eenparige stemmen, tot predikant ter dier plaats benoemd de heer R. A. BENTHEM SIJPKENS, predikant te Garrijp c. a., prov. Vriesland.

Men verneemt, dat den 5den dezer tot predikant bij de Hervormde gemeente te Eelde benoemd is de heer H. BLAAUW, kandidaat te Groningen.

Een correspondent van 't Handelsblad dringt op nieuw aan op de bevordering van landontginning, droogmaking van waterplassen, enz., ter leniging van de armoede. Dat de Regering niet wel soortgelijke onderneming kan doen, heeft de ondervinding geleerd, doch dan dienden ook partikuliere maatschappijen, die soortgelijke werken ondernemen willen, meer ondersteuning te vinden. Het provincialismus legt haar dikwerf groote hindernissen in den weg. Zoo zoude de verbinding van de Eems langs de Dedemsvaart met de Zuiderzee, een plan reeds door LOUWIS NAPOLEON geliefkoosd, zoo lang uitgesteld worden door de tegenwerking van Drenthe, dat nauwerig schijnt op Overijssel. De inzender hoopt, dat de nieuwe minister van binnenl. zaken dit voor onzen handel met Noord-Duitschland zoo gewichtige plan zal trachten tot uitvoering te brengen.

De heer F. G. W. LINCK, uit Naarden, schrijft in de *Burger* van den 3den dezer het volgende:

In den eersten jaargang mijner *staatkundige tooverlantaarn* staat gedrukt, dat in 's Gravenhage een ministerieel register is aangelegd, waarin des vorigen jaars reeds omtrent 10,000, zegge tienduizend goede, schoone, eerlijke namen stonden opgeteekend van onderteekenaars van de petitie tot ondersteuning der grondwets-hervorming, zijnde een klein spich-tig mannetje belast met de bijhouding van het zwarte boek, ter grootte van een foliant, gebonden in turksch leder, met klavieren, de letters van het alphabet aantoonende, behelzende in 1845 reeds een alphabetisch genummerd register van 9,654 namen. Het is in zeven kolommen verdeeld. In de eerste kolom staat de naam en voornaam voluit. In de tweede geboorte en woonplaats. In de derde ouderdom en beroep. In de vierde familie-betrekking en vrienden. In de vijfde „antecedenten.” In de zesde bijzonderheden. In de zevende kolom aanmerkingen. Staande de naam van: AA (C. P. E. ROBIDÉ VAN DER) aan het hoofd der „ver-dachten.”

De voornaamste argumenten, door de inzenders van het adres uit Zwolle, aan welks hoofd staat de schranderde staatshuis-houd kundige mr. B. W. A. E. Baron SLOET tot OLDHUIS, ge-bezigd, komen hierop neder:

Zij [de wet] is onregtvaardig in beginsel, omdat de liefderijke taak van iedere Regering daarbinnen strekken moet, om den leventoestand van het aantal leden van het groote volksgezin, die in noodruft verkeerden, zoo dragelijk mogelijk te maken; terwijl de wet juist de consumtie van de geringere standen het meest treft, en tot die van de goeode standen niets toe-afdoet; — daardoor de armoede vermeerderd, en derhalve eene zijdelingsche, maar niettemin zekere strekking heeft, om tot al die misdrijven uit te lokken, die aan den staat van armoede verknocht zijn, zoodat van alle monopolien wel geene zoo hatelijk en onzedelijk te achten is, als het monopolie der levensmiddelen van geheel een volk.

Zij is onregtvaardig, omdat zij eenen betrekkelijk geringen stand van grondeigenaren ten koste van de geheele natie beschermt, wat ook geheel strijdig is met de grondslagen, waarop het Nederlandsch staatsgebouw opgetrokken is; te vergeefs immers zal men in ons staatsregt naar een beginsel zoeken, dat den Staat, wij willen niet zeggen verplicht, maar zelfs gerechtigd, om den grondeigenaar, boven den handelaar en den fabrikant, duurzame en hooge prijzen van zijne pro-ducten te verzekeren.

Zij is onregtvaardig, omdat de landbouw, in vergelijking van andere takken van nijverheid, niet gezegd kan worden bezwaard te zijn, en derhalve op geene buitengewone bescherming aanspraak mag maken; wij willen het drukkender grondlasten niet loochenen, maar daartegen staat de belasting der patenten over, die zelfs de kleinste broodwinning bezwaart, terwijl de aanzienlijkste boerderijen, de uitgebreidste melkerijen, kaasmakerijen en veeteelt zonder patent gedreven worden. Zoo worden de meeste fabrikanten genoodzaakt, om, boven het patent tot uitoefening van 'hun bedrijf, nog een patent als koopman te nemen; terwijl de rullingen in vee en alle andere voortbrengselen van den landbouw daarvan bevrijd zijn. Wij loochenen geenszins, dat de landeigendom door polder- en dijklasten bezwaard is; maar welke eigendom, welk bedrijf, nering of beroep heeft niet zijne eigenaardige lasten, die buiten het bereik en buiten de verplichting van den Staat liggen, om ze te kunnen, te moeten verhelpen? Zoo sleept ook de samenwoning in steden hare bijzondere lasten na zich, die in dit geschildpunt te veel over het hoofd gezien worden. Ook zal men wel niet uit het oog verliezen, dat bij de jongste wijziging van ons tarief op de in-, uit- en doorvoerregten de uitvoer van de voornaamste producten van onzen landbouw geheel vrijgesteld is, terwijl, tot groot ongerijf en nadeel voor de stedelijke burgerijen, als een offer aan onzen landbouw, maar die daarvan geene partij weet te trekken, de uitvoer van mestspecijen verboden is; men zal gewis hiermede in aanmerking willen nemen, dat door de wijziging van het Engelsche tarief eene duurzame en hoogst voordeelige markt voor de producten van onzen landbouw geopend is, wat de tabellen van uitvoer in de laatste maanden voldoende zouden kunnen bewijzen; een uitvoer van dat aanbelang, als waarin de Nederlandsche landbouw zich nimmer heeft mogen verheugen.

Te vergeefs zoude men ons tegenwerpen, dat de productie van granen in andere landen aan mindere lasten onderworpen is; want in de eerste plaats wordt het vreemde graan door de kosten van vervoer, verzekering tegen zee-schade, opslag in de entrepôts, voorschotten, enz. bezwaard; — een tweede kan het nimmer voordeelig voor het algemeen

geacht worden, om duurder zelve te produceren, dan de vreemde te koop, wat de nijverheid op een keerde en onnatuurlijke baan leidt, waarop gestadige schokken blootgesteld wordt; — ten als de kosten van productie bij andere natien de staf zijn moesten, om daarnaar ons tarief op voor van vreemde waren in te rigten, (een welken dan ook ieder fabrikant in het zijne, met gelijk regt als de landbouwer, zoude kunnen inroepen, welke misleidingen en misgrepen zoude men dan niet gesteld zijn! want alsdan moest men niet alleen de van productie, waarin de verschillende belastingen der land vervat zijn, nagaan, b. v. van een last aan de Baltische zee, Middellandsche zee, en de zee, — maar tevens van marokijneder in Turkije shawls in Cachemire; dan zoude men voor iedere afzonderlijk tarief van inkomende regten moeten daars, maar zich spoedig op eene schromelijke wijze in du een sielsel van gewaande bescherming verwarven.

De wet is nadeelig voor de nijverheid, in de eerste voor den handel, omdat de schaalregten aanhoudende beringen in de prijzen te weeg brengen, en den han-eenen lossen voet stellen.

Wijders hangen met den graanhandel vele andere van handel te zamen, die zonder denzelven met dergang bedreigd worden. Terwijl in vele andere die mindere rijkdommen genieten, niets dan graan wordt, om in ruiling aan andere volkeren aan te zoo krijgen wij, door hun het graan af te koop, natuurlijke markt voor onze koloniale waren en de brengselen onzer vaderlandsche nijverheid.

Gaarne erkennen wij al het opgerijmde en onredelij de klagen, die men in Duitschland tegen ons han-sel, hetwelk in milde beginselen dat van het Duitsch verbond verre de loef afsteekt, schier dagelijks in den en vele andere geschriften hoort aanheffen; de lijdt geen' twijfel, dat de invoering van eene algehe-heid van den graanhandel van onze zijde een groot van verzoening zoude zijn, die beter dan alle ander toogen onze handelspolitiek zoude regtvaardigen, w de staatkundige betrekkingen met Duitschland op een vasten voet geraken en de slijt onzer koloniale war-nemen zoude.

De wijziging in de Engelsche wetgeving op het st-granen, welke over weinige jaren door eenen geheelen handel achtervolgd zal worden, noopt ons op de duid-wijze, ten zij wij geheel blind voor onze stoffelijke be-willen zijn, om hier in de voorbaat te zijn, als u graanhandel zijne oude betrekkingen verliezen en zich geheel naar de Engelsche markten verlegge, waar wij alsdan uit de tweede hand en met ver-vele andere takken van handel, aan dien in grane-benden, ons genoodzaakt zullen zien den ontbrekende-raad, voor de volksvoeding benoodigd, aan te koop, — wel, zoo als gezegd is, uit de tweede hand. Men dwaalt door den graanhandel alleen in het belang van enkele koopsteden te beschouwen: ook in de zoogenoemde provincien treft men havens aan, waaruit men op vens der Middellandsche zee en Oostzee vaart of vare ook aan de landzijde wordt een graanhandel gedre-voor groote uitbreiding vatbaar is, door de verbeter-de gemeenschap en de middelen van vervoer; o bestaan reeds kleine markten, wier bestemming het-zich uit te breiden, en de kapitalen te vormen, en vertier in het binnenland te vermeerderen.

De wet is nadeelig voor het fabriekwezen; de hooge prijzen drukken den fabrikant evenzeer als zijnen man: hij wordt gedwongen hoogere dagloonen te als zijne werklieden zullen blijven bestaan; doch de land-sche mededinging staat hem in den weg. — B worden de kapitalen aan de fabrieknijverheid onttre-om in den graanbouw met zijne kunstmatige voor-gestoken te worden; het debiet van het fabrikaat v-landsch verbruik lijdt onder de duarte der levensm- welke stelling men in Engeland ten opzichte van stoffen en andere manufacturen op eene verrassende tot klaarheid gebracht heeft.

De wet is schadelijk voor den landbouw, omdat vooruitgang stremt, of daartoe den weldadigen prik-mededinging beneemt; zij bezit de doodende kracht k andere bescherming, en doet niet op middelen v-betering of van goedkooper productie bedacht zijn, m-stendigt den sleur.

Zij is schadelijk, omdat sommige gronden, aan de-brenging van gewassen of vruchten, waarvoor zij doo-geaardheid of ligging door de natuur bestemd zijn, ont- worden, die zekerder en duurzamer voordeelen zouden op-

Zij is schadelijk, omdat onze landbouwende stand het grootste gedeelte uit pachters bestaat en de bescho- hooge pachten in het leven roept, waarvan men niet spordig weder terugkomt, als men dikwijls de graan-ziet dalen.

Zij is schadelijk, omdat de landpachters voor een z- zienlijk aandeel door de grondeigenaren in de steden worden, die dezelve tot alle andere doeleinden (an-betering van den landbouw aanwenden, daar zij in de waarborg voor een duurzaam genot van hooge pach-ten, en zich dus met geen toezigt over hunne lan-behoeven te bemoeijelijken, terwijl het hooger bedra-pachten, wat te zamen genomen geen onaanzienlijk taal bedraagt, ook op deze wijze jaarlijks aan de bouw, waaruit het voortvloeit, onttrokken wordt.

Zij is schadelijk, omdat de duarte der levensmidde dagloonen in het landbouwend bedrijf lager doet v- gelijk het loopend en het vorig jaar daarvan de spr- ste bewijzen opgeleverd hebben, zoodat zelfs in de waarin de meeste drukte in het landbouwend bedrijf- genomen wordt, vele landelijke daghuurders in m- éene streek van het Vaderland hunnen arbeid voor dagloon aanboden en daartegen zelfs geen werk konden

Zij is schadelijk, omdat de bloei van den landbouw geheel afhankelijk is van de welvaart der stedelijke rijen; de landbouw toch vindt in de steden voorn de verbruikers zijner voortbrengselen, en naarmate verbruikers wélgaat, moet de afzet der veldproduct-nemen, en kunnen er betere prijzen bedongen worden nu moeten onder de strekking der wet, om de prij- het graan (die weder hunnen invloed op de prij- andere levensmiddelen uitoefenen) kunstmatig op- ven, de lage standen in de steden het meeste lijde- duarte der levensmiddelen doet onmiddellijk op bij- soorten van arbeid bezuinigen, waardoor de dagloone-wendig dalen, zoo er al geen stilstand in vele be- ontstaat; — de treurige bewijzen daarvan ziet men steeds versnelden aanwas van het pauperisme der- welke maatschappelijke kanker niet weg te nemen collecten op collecten te stapelen, door vermeerderde uitdeeling; want het beroep op de milddadigheid k- grenzen; — niet door tijdelijke openbare werken proviseren, waartoe ook spoedig de fondsen ontbreken

(Ingezonden.)

Iets over den Dollard en de Woldse A.

In de Groninger Courant van den 8sten September j. l. men een ingezonden stuk, getiteld: *Volksge-luk*, waar medegedeeld, dat velen de indijking van de Lauwerz- beste werk beschouwen, om 's volks welzijn in deze p- te bevorderen. Wij vragen echter: is dit dan het no- Zoude het niet beter zijn, dat men eerst den lijdende- eer men land binnendijkt, van hetwelk men niet s- welke vruchten het zal voortbrengen? En zou men meer tot heil onzer landgenooten werken, als men den schrijver van het stuk in no. 37 voorkomende- terde? Deze verlangt eene andere indijking, nam- invoering van den Dollard. Hoe noodzakelijk, n- voordeelig zoude het voor het volksge-luk zijn, dat

in hiernede eerst hegon, en dat men na de indij-
n, de boerenplaatsen niet grooter dan van 25 buunders
p met vrijlaten aan de bezitters, dat ieder er zo-
p metaten en tuinen van overdoen mogt, als hij voor
de omte bevolking nuttig oordeelde.
de zonde, in goedkope tijden, een boer op deze kleine
op de beter kunnen bestaan, dan op eene grotere, en
me eene talrijke bevolking gelukkig op kunnen leven.
et enen dezen raad ter harte nemen en niet zoo ver-
roep handelen, als men thans nog ter bevordering der
ning van de Westerswoldse A doet.
de toch zal de deskundige zeggen, zoo hij al het werk
en dat er al om den afloop van het boven-A-water is,
de nog door het wegnemen van de lange hoeken vol-
rijke door den landman wordt gedaan? Het schoone zome-
e ne sweder bevordert thans hun werk, maar datzelfde
aars voert aan de hoeken en bogten in de buiten-A door
du afstroomend water met meer kracht te kunnen op-
En zoo nu het spreekwoord eens bewaarheid werd,
eene lange droogte een langdurige regen volgt, in
dat men met de tegenwoordige diepe zijl, waarin
de water bij het afstroomen, reeds sedert dat deze
d is, stil staat, niet voldoende kan werken, omdat
de door de bogten en drooge plaatsen in de hoeken der
re A verhoinderd wordt, waar zal dan het overtollige wa-
an tusschen de Bult en de Staten zijl staat, heen loopen?
te naar de laagte. Het zal, omdat het verlaat bij de Bult
de vloeddeuren heeft, de Pekelder A instroomen, en daar-
pen Blijham en de Oude Pekela groot gevaar loopen, om
de overstromd te worden. Wat zal de man met een goed
delij zeggen, als hij ziet, dat de diepte der Staten zijl even
banen ter bevordering der afstroming van het A-water,
its in de A legde? Beneden deze worden dammen aan-
de Die zouden deze nutteloos maken. Maar ook be-
de Staten zijl in de buiten-A liggen, door de krom-
en hoeken, van de Groninger Polder zijl af, die meer
de vierde eens cirkels uitmaken, dammen. Het afloo-
den water valt daar door in de bogten, terwijl zich dan
de achter de hoeken verbergt. Deze slingerende bog-
de de hoeken beletten de afstroming van het water
de eb niet alleen, maar ook bij den vloed, en
oornamelijk bij eenen noordelijken storm en volle
zoo lang, tot dat het water over het groene en
kwerland loopt, van waar het zich op alle plaat-
gelijk in de buiten-A werpt. Het is duidelijk, dat
n allerlei dingen, maar in het bijzonder zeer veel
mede in en voor de Zijl geveerd worden.
hebben hier in Groningerland geene trotsche water-
de maar zij, die eene kleine proef van de baren, welke
de buiten-A aanschouwen. Men ga te dien einde in
and November, tijdens er bij volle maan een storm
N.W. waait, met een goed, niet rank liggend scheepje
Groninger Polder zijl in diep water liggen, en men
de vengenoemd verschijnsel ongetwijfeld waarnemen.
de men verder, om tot de indijking van den Dollard
te keeren, indien men den veeljarigen worstelstrijd der
hebbenden zonder eenige baat ziet voortduren, moet men
niet onderstellen, dat deze bezitters van zulke landen
ingen bereidwillig de hand zouden bieden, als deze stad
ene indijking van den Dollard besloot? Daardoor alleen
en de bedoelde landeigenaars van den strijd tegen de
afstroming worden ontheven. Elk heeft zijne wijze van
zept men, doch mijns oordeels is deze inpoldering zoo
elijk niet, als de schrijver van het ingezonden stuk in no.
e op de Groninger Courant dit opgeeft; te weten, wanneer men
de van eenen dijk, in de rigting van onzen grenspaal,
de digt bij den dijk van den Heiningspolder, welke
Hannover behoort. Deze dijk strekke zich uit naar onzen
naabij de Beaster- en Finsterwolder Zijl, alwaar hij zich
ne diene aan te sluiten. In dezen nieuwen dijk zoude
voorts op de plaats, waar men de buiten-A regt in
Dollard ziet loopen, eene diepe Zijl van 24 oude voeten
de moeten leggen. Daarna moest men van de Groninger-
zijl in eene rechte rigting, tot de plaats, alwaar men
nieuwe Zijl behoort te bouwen, een breed en diep kanaal
graven; terwijl men na de voltooiing van de zoo even
geelde werkzaamheden den tegenwoordigen loop der
n-A kon dempen, en den nieuwen aan den Heinings-
analuiten, en dan zoude men de afwatering naar
n door zulke middelen bevorderen, als er best voor ge-
de zoude zijn.

Een oud Zeeman.
Kapitein-Luit. ter zee, Onder-inspecteur over het loods-
enz., enz., in de Groninger Courant van den 6den
gelezen hebbende het stukje, geteekend W, waaruit ver-
lijk kan afgeleid worden, dat het niet-bestaan van een
wezen alhier, op dusdanigen voet, aan het Gouvernement
zij, vermeent het niet ondoelmatig, tot voorko-
g van misverstand, te informeren, dat reeds vroeger, van
het depart. van Marine, alhier het voorstel gedaan is
niet tot het daarstellen van zulk een loodswezen ter dezer
niet is geworden.

GRAVENHAGE, 5 November. Uit de door den minister voor
n der Hervormde Eeredienst, enz. aangeboden nominatiën tot
n der predikanten-plaatsen in de Hervormde gemeente van
n e., zijnde eene Koninklijke collatie, heeft Zijne Majesteit,
n van den 28sten October 1846, no. 81, benoemd den heer
n T. CREUTZBERG, predikant te Horssen; — en in de Her-
n gemeente van Oostwold, Lage en Hogen Meeden, bij besluit
n den 28sten October j.l., no. 65, den heer H. W. HEMMES, pre-
n te Wanneperveen.

ZEETIJDINGEN.
Amsterdam den 30 Oct., kapit. Hansen Anna Catharina,
n n. Faaborg. — Idem te Rendsburg den 30 Oct., de
n Hillichena, van Koningsbergen n. Groningen, den 31sten de
n Luna, van Consoer n. Holland; Muurling v. Maria, van Stet-
n Groningen; Legger Geerdina, van Ystad n. Amsterdam; den
n Jonker Sieberdina, van Hamburg n. Stege; Goossens Onder-
n Stettin n. Rouaan; den 2den Haverbult juffer Ynske,
n Groningen.
Amsterdam den 5 Nov., kapit. Klasen Vriend-
n van Liverpool; den 6den Peper Fennegina, van Kiel; van
n Hendrika, van Hamburg; van der Veer v. Anske, van
n — Te Texel den 6 Nov., Brouwer Jantina, Blauw
n den 6den Olthoff Abeldina, alle drie van Londen. — In
n van Petersburg; Dijk Anna Catharina, van Assens; de Boer
n van Drobach. — Te Helvoet den 4 Nov., de Haan Siewer-
n — Te Vilzingen den 4 Nov., Meijer Anna, van Montevi-
n Reede van Algiersa vóór den 21 Oct., Boll juffer Stijn-
n n. Antwerpen. — Te Gibraltar den 24 Oct.,
n Catharina Jantina, van Livorno n. Rouaan. — Te Duinker-
n den 28 Oct., Brouwer v. Renske en den 2 Nov. Wouterborg
n, beide van Rotterdam; den 3den Bekkering Vriendeschap,

van Antwerpen. — Te Gravesend den 31 Oct., Olthoff Jantina,
van Amsterdam; Kolk Marchina, van Sandhamn; den 3den Ras-
ker v. Berendina, van Groningen. — Te Jersey den 30 Oct.,
Bakker de Hoop, van Altona; den 1 Nov. Elits Geertruida Smit,
van Rotterdam. — Te Aberdeen den 28 Oct., Walker Gebina,
van Koningsbergen. — Te Stockholm den 31 Oct., Bauwens jouge
Jacob, van Oostende. — Te Hull den 31 Oct., Buiten Hendrina,
van Zwolle. — Te Kroonstad den 24 Oct., de Jonge Maria, van
Amsterdam; de Haan Hendriette, van Livorno. — Te Cardiff den 3
Nov., Hensema Ida Berendina en Olthoff Catharina, beide van Am-
sterdam. — Te Dublin den 2 Nov., Mulder Catharina, van Rot-
terdam. — Te Pillau den 28 Oct., Teenema jouge Ype, Duit Fen-
negina en den 30sten Schuur Hendricka, alle drie van Stettin. —
Te Dantzig den 28 Oct., Schaap Geerdina, van Hamburg. — Te
Wismar den 28 Oct., de Boer Jannet, van Antwerpen. — Te Ber-
gen tusschen den 19 en 22 Oct., Paolman Everhardus, van Ant-
werpen. — Te Hamburg den 2 Nov., Boije Sara Maria, van Pe-
tersburg; op de Elve den 3den Lucht Harmonie, van Amsterdam.
Binnengekomen te Texel den 7 Nov., kapit. Oldenburger v. Ger-
berdina, van Londen. — In het Vlie den 5 Nov., de Jong Catha-
rina Cornelia, van Sunderland; Timmer Koophandel en Leevaart,
van Dantzig; Douwes Ous Genoege, van Hardersleben; den 6den
Wijbes Vriendeschap, van Koningsbergen; Legger Geerdina, van
Ystad; de Vries Luna, van Consoer. — Te Vilzingen den 6 Nov.,
Gnoodde Aurora, van Bordeaux. — Te Havana den 11 Sept., de
Boer Neptunus, van Harlingen. — Te Rouaan den 3 Nov., Stuit
Geerdina, van Amsterdam. — Te Liverpool den 4 Nov., Smaal
Lamoraal Uibo, van Rotterdam. — Te Hull den 4 Nov., Jonker
voor Giezen Nijverdal, van Zwolle.

In lading te Londen den 31 Oct., kapit. Stuitvoet Margaretha
Gesina, voor Dordrecht.
Zienklaar te Londen den 2 Nov., kapit. Kwint v. Hendrika, naar
Dordrecht; den 4den Brouwer Harmina, naar Amsterdam.
Vertrokken van Amsterdam den 5 Nov., kapit. Bakker de Ver-
wachting, naar Marzeille; den 6den Heins v. Bouwina, naar Ein-
den; den 7den Ouweland de Hoop, naar Hull. — Van Texel den 4
Nov., Bakker Neptunus, naar Marzeille; de jonge Jonge Pieter, naar
Rouaan; den 6den de Boer Aurora, naar Gibraltar; Swart Maria,
naar Hull; den 6den Ketelaar Jantina Hendrika, naar Hull. — Van
Triest den 15 Oct., Ouweland Eduard, naar Konstantinopel. — Van
Marzeille den 28 Oct., Wijkmeijer Gesina, naar Falmouth. — Van Li-
verpool den 31 Oct., Jager jonkv. Elisabeth, naar Randers; den
3 Nov. Mulder Anna Agatha en Lukens Sieke van der West, beide
naar Amsterdam. — Van Hull den 3 Nov., Ouweland Fransiska
Maria, naar Amsterdam. — Van Swinemunde den 29 Oct., Ekamp
Anna Clara, naar Pillau; den 30sten Westerbrink Alkanaa Hen-
drika, naar Rouaan; Fenenga Vlewart, naar de Oostzee; den 1
Nov. Bosker v. Grietje, naar Rouaan. — Van Kroonstad den 24
Oct., Kuen Ben. Johanna Catharina, naar de Maas; den 20sten
Naafje Jan Hero, naar Amsterdam; Lucht Annette, naar Lissa-
bon. — Van Pillau den 29 Oct., Mooi Trouw, naar Amsterdam. —
Van Hamburg den 31 Oct., Schaap Alida Elina, naar Rouaan;
den 1 Nov. Bakker Jatsiena, naar Delfzijl. — Van Cuxhaven den
30 Oct., van der Wouden Hoop en Liefde, naar Guernsey. — Van
Bremmerhaven den 30 Oct., Bollmeijer de 2 Gebroeders, naar Am-
sterdam.

Vertrokken uit het Vlie den 6 Nov., kapit. Visser Maria, naar
Londen. — Van Helvoet den 7 Nov., Lovius Trekvogel, naar
Bordeaux.
Kapit. de Haan, van Livorno te Kroonstad aangekomen, rap-
porteert, op de Westzijde van Hochland gezien te hebben eene kof,
welke onder water lag. Vermoedelijk het schip Frouke, kapit. Boom-
gaard, den 21 Oct. van Kroonstad naar Groningen vertrokken.
Kapit. de Boer, van Drobach in het Vlie binnen, rapporteert,
dat den 22 Oct. te Oelesund, wegens tegenwind, doch overigens in
goeden staat, was liggende het schip Martha Margaretha, kapit.
Nepperus, van Amsterdam naar Petersburg; aan boord was alles wel.
Het schip v. Julie Johanna, kapit. de Boer, van Praetoe naar
Antwerpen, is den 3 Nov. te Harlingen lek binnengelopen, heb-
bende in het Friesche Gat gestoten; moet lossen.
Het schip Johanna, kapit. Schoon, van Friedrichstad naar Lon-
den, is den 28 Oct. te Ameland gestrand, doch sedert weder af-
en in het Schuitengat binnengebragt; de equipage is met de red-
dingsboot gered en de lading zwaar beschadigd geborgen.
Kapit. Olthoff, van Londen in Texel binnen, rapporteert, den 4
Nov., op 52° N. Breedte, 4° O. Lengte, gepraaid te hebben het
schip Roelf Giezen jr., kapit. Hazewinkel, van Amsterdam naar
Genoa.
Gepraaid den 3 Nov., op 50° N. Breedte, 6° W. Lengte, het
schip Prins Hendrik, kapit. Smit, van Amsterdam naar Batavia.

HARLINGEN den 7 Nov. Binnengekomen den 1sten kapit. Pott
Catharina Elisabeth, van Riga; den 4den Buiten Baudina, van
Newcastle; de Boer de Willem, van Drobach. — Vertrokken den
2den Munneke de Eendragt, van Schotland; den 3den Oldenburger
Gustaaf, naar Engeland.
ZOUTKAMP den 8 Nov. Binnengekomen den 6den kapit. de Jonge
....., van de Belt; den 7den eene kof, de naam onbekend. — Ver-
trokken den 6den Nieland Johanna, Kranenburg Wiardus; Ciment
Marie Simkins en den 7den Swiers de Hoop, alle vier naar Londen.
DELFT den 9 Nov. Binnengekomen den 2den kapit. Meijer
Hinderkina, van Bremen; den 3den Dijk Eikea, van Leer; den
6den Onswedder v. Sijka, van Georgsveen; Berends Helena, van
Hengstevort; Drok Gramdina, van Leer; Bulje juffer Ebels, van
den Stads Polder; Lamping de 3 Gebroeders, van Basseld; den
7den Bakker Jatsiena, van Hamburg. — Vertrokken den 5den
Boekhout v. Eefke, naar den Stads Polder; Bouman de 2 Gebro-
eders, naar Stiekelkampre; Broederda v. Renske, naar Leer; Held
Helena, naar Basseld; den 7den Bruinsma de jonge Jannet, naar
Leer; den 9den Huysman Ijsea, naar Bremen; Hollander v. Antje,
naar Norden.
TERMUNSTERIJL den 9 Nov. Vertrokken den 31 Oct. kapit. Bar-
tels Catharina, naar Hamburg; den 5 Nov. Uffers Industrie, naar
Emden; den 6den de Lange Jacoba, naar Ditzum.

Lijst der Nederlandsche Schepen, welke de Mond gepasseerd zijn.

28 Oct. Schippers, Harmina Annegina (Veendam), v. Memel n. Amst.
29 — Naatje, Anna Magrietha (Pekela), v. Dantzig n. Jersey.
Pulster, de jonge Jantina (Veendam), v. Liebau n. de Maas.
Stunt, Barend (Harlingen), van Riga naar de Maas.
Middel, Petersburg (Rotterdam), van St. Ubes naar Riga.
Ouman, Afrika (Amsterdam), van Petersburg naar Rotterdam.
de Jonge, Pollux (Veendam), van Riga naar Amsterdam.
Smit, de Morgenster (Veendam), van Riga naar de Maas.
Duis, Maria Anna (Pekela), van Amsterdam naar Windau.
Nieboer, Magrietha (Pekela), v. Amsterdam n. Petersburg.
Pijbes, Annachienna Jantina (Pekela), v. Petersb. n. Havre.
Franken, Maria (Crommenie), van Riga naar de Maas.
Veen, Elisabeth (Pekela), van Dantzig naar Amsterdam.
Kuiper, de vijf Gezueters (Leeuwarden), v. Riga n. »
Brouwer, Aurora (Harlingen), v. Petersburg n. »
Spijkman, Juliana Louise (Gron.), v. Petersb. n. »
Kuiper, Annegina Elina (Pekela), v. Riga n. de Maas.
Schuur, Johanna Gezina (Pekela), v. Windau n. Amsterd.
Schreuder, Sijlina Titia (Farmsum), v. Riga n. Delfzijl.
Harding, Margaretha (Pekela), v. Pernau n. de Maas.
Piuksterboer, Maria Johanna (Veendam), Rott. n. de Oostz.
Flik, Geerdina Beerta (Veendam), v. Petersb. n. Amst.
2 — Pattje, Anuechienna (Hoogezand), v. Petersb. n. Amsterd.
Mool, de Trouw (Groningen), v. Koningsb. n. Amsterdam.
Bosker, de vr. Grietje (Pekela), v. Stettin n. Rouaan.
Roelkema, Hillechienna Geerdina (Veend.), v. Liebau n. Schied.
3 — Kleinlinga, Catharina Cornelia (Groning.), v. Dantz. v. Amst.
De Wind den 28sten Z. en O.; den 29sten, 30sten en 31sten Z.O.;
den 1sten Nov. W.; den 2den Z.; den 3den O.Z.O.
ELZENBUR, 3 November 1846.
Volgens berigt van Grimstad, d.d. 28sten October, is het schip
Christina Maria, kapit. Stuvelling, uit Groningen, op de reis van
Petersburg n. Bayonne op den 25sten van deze maand aldaar we-
gens zeechade binnengelopen; het schip heeft gestooten en de la-
ding moet gelost worden.

PRIS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 7 November.
NEDERL., Werkel. Schuld 2½ pCt. 58½, 58½, 58½; Dito
Certific. 3 pCt. 70½, 70½; Dito Dito op resc. 3 pCt. 70½,
70½; Dito Dito 4 pCt. 92½; Amortisatie Syndic 3½ pCt. 88½;
Handel-Maatschappij 4½ pCt. 173½, 173½, 173½. — SPANJE,
L. bij Ardoyn van 85 £ 5 pCt. 21½; Dito bij dito, onbep.
stukk. 5 pCt. 20½, 21½; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 32,
32½, 32½; Coupons Ard. 18½, 18½; Fransche Uitgestelde
5½; — PORTUGAL, te Londen, 3 pCt. 39½, 40½, 40½;
Dito Dito 4 pCt. 38½, 39½, 39½. — RUSSIA, Obl.
Hope 1798 en 1816 5 pCt. 104½; Cert. bij dito 1831 en
1833 5 pCt. 97½; Dito bij Hope 4 pCt. 88½; Inschrijving in
Assignat. 6 pCt. 71½. — POLEN, Aand. met Loten, fl.
600, f. 144.
Van onze binnenl. fondsen is heden wederom niets bijzonders te
vermelden. Alle soorten derzelve waren bij trage affaire nagenoeg
als gisteren.
In Spaansche was de stemming iets flauwer ten gevolge der lager
afkomende koersen van Madrid. De handel in de beide hoofdsorten
was vrij levendig.
Ook Portug. waren bij eenige affaire iets minder vast.
Venez. Uitg. 100 £ 13.
Koers van het Gold: Beloning 5 pCt.; Prolongatie 6 pCt.
Wissel-Disconto 4 pCt.

Laatste prijzen te 5 wen: Integr. 2½ pCt. 58½; Handelsm. 173½;
Ard. a 510 £ 21½; Binnel. 3 pCt. 32½; a 4; Portug 3 pCt.
40½; Dito 4 pCt. 39½.
Portug. blijven na de beurs iets meer gevraagd.
AMSTERDAM, 8 November. EFFEKTEN-SOCIETEIT. (Te half vijf).
Ard. a 255 £ 20½. Dito 510 £ 21½. Portug. 4 pCt. 39, 38½, 1½, 4.
In Portug. was tot verlaagde koersen eenige affaire, ten gevolge van,
zoo men zeide, lager afkomende koersen van Londen van eergisteren,
als: Portug. 4 pCt. 39½ a 39½; ook Spaansche 4 pCt. flauwer.
In de overige gnoteerde fondsen ging weinig om.

BRUODZETTING, ENZ.

MAANDAG, 9 November 1846, GEENE VERANDERING.

PRISZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 8 November.

TARWE.	Veeu	GERST.	Zw. Voer
O. Bak 70 w f 9,75	68 w f 6,30	56 w f 5,40	34 w f 3,10
Old. jar. 68 w f 9,00	56 w f 5,40	37 w f 3,45	
70 w f 9,50	58 w f 5,80	40 w f 3,85	
N. Old. 70 w f 9,40	60 w f 6,10		
72 w f 10,00			
74 w f 10,50			
ROGGE.			
Inl. 64 w f 8,40	58 w f 5,40		
66 w f 8,80	60 w f 5,70		
68 w f 9,20	62 w f 6,00		
70 w f 9,60			
BOEKWEIT.			
Gr. Zd. 63 w f 6,10	38 w f 3,35		
65 w f 6,50	41 w f 3,60		
67 w f 6,90	44 w f 4,45		
68 w f 6,60	47 w f 4,85		
	Bl. Voer 34 w f 3,10		
	37 w f 3,50		

Oude Tarwe in een doen, nieuwe weinig aan en daardoor iets
hooger. — Rogge in een doen. — Boekweit 10 cents lager traag af-
gaande. — Gerst met weinig vraag en niet dan lager te plaatsen.
— Haver als voren. — Koolzaad prijshoudende.

AMSTERDAM, 6 November. Tarwe ruim prijsh. met goeden han-
del. In entr.: 128 w b. Pools. f 344; 128 roodb. dito f 340, f 342.
In cons.: 128 w p. O. Vries. f 353; 125 w n. Vries. f 320;
130 w jar. Vries. f 350; 128 w b. Pools. f 350. — Gedr. Rogge
weder hooger verkocht met goeden handel. In entr.: 118, 120 w
Arch. f 265, f 270; 115, 119, 120 w Petersb. f 255, f 267, f 270.
In cons.: 120 w Pruis. f 271; 119 w Deens. f 258. — Haver in
een doen: 84 w Fijne f 158. — Gerst zonder handel.

Koolzaad 4 p. vl. hooger; verkocht: Cromhoru 64 p. vl.; Deensch
53½ p. vl.; op 9 vat in Nov. 57 p. vl.; April, Sept. en Oct. 58
p. vl. — Lijnzaad in een doen: 107, 108 w Riga f 340; 114 w
Vries. f 312,50. — Raapolie zeer willig; per 6/w. f 34; vlieg f 33
a f 33,50; Dec. f 33 a f 33,50; Mei f 33,75 a f 34,25. — Lijnolie per
6/w. f 32; vlieg f 31. Hennepolie per 6/w. f 35; vlieg f 34.
Van den 7den. Heden weder bij partijen verkocht van Rogge: In
entr.: 118, 119 w Arch. f 267, f 270; 119 w Petersb. f 270; 117
w Odessa f 251, 252; 120 w Petersb. f 273. In cons.: 122 w Pruis. f 277.

LONDEN, 2 November. De aanvoeren van graan, inzonderheid
van buitenslands, waren ruim voor den tijd van het jaar; heden ocht-
tend was de markt van inl. Tarwe goed voorzien, die men niet dan
tot 2 sh. lagere prijs konde slijten; vreemde werd tot diezelfde ver-
lagings afgegeven. Meel was insgelijks 1 a 2 sh. lager. Gerst wordt
2 a 3 sh. lager genoteerd. Boonen en Erwten onveranderd. Haver
moeilijk te plaatsen en 1 sh. lager. Het regt op vreemde Tarwe is
4 sh., Gerst, Rogge, Boonen en Erwten 2, Haver 1 s. 6.

LONDEN, 4 November. Inl. Tarwe is lusteloos op de notering
van Maandag. In vreemde ter cons. hebben eenige onbeduidende
omzettingen plaats gevonden tot 1 a 2 sh. prijzverlagings. Geënte-
poeerde is voor Frankrijk gevraagd. Gerst iets vaster. Boonen en
Erwten onveranderd. Haver bij meer handel vast.

* De SOLLECANTEN naar de School te
SOLWERD moeten hunne STUKKEN inzenden bij
den Heer BURGEMEESTER van Appingedam, vóór den
14den November aanstaande. Het VERGELIJKEND
EXAMEN zal plaats hebben op den 28sten November,
des morgens te 9 uren, op het RAADHUIS te Appingedam.
(Zie Bijdragen, Oct. 1846, bl. 935.)

* Onder dankbetuiging voor de welwillende medewer-
king, met welke Groningens ingezetenen in den vorigen
winter getoond hebben, te willen behulpzaam zijn in het
uitreiken van verwarmend en gezond voedsel aan hunne
verarmde Stadgenooten, roepen **KOMMISSARISSEN**
over de **Spijsuitdeeling aan Behoeftigen**
door deze wederom hunne medewerking in voor de UIT-
DEELINGEN, welke, gedurende de maanden JANUARIJ,
FEBRUARIJ en MAART aanstaande, drie malen per week
zullen plaats hebben, en waarvoor zij binnen kort de
INTEKENINGSBILJETTEN zullen rondzenden, waarop
een ieder, voor zoo vele portien als hij mogt verkiezen,
zal kunnen inteekenen.

De tegenwoordige omstandigheden hebben de ondergetee-
kenden genoopt, om de INTEKENINGSBILJETTEN vroeger
dan gewoonlijk uit te zenden, en om daarin te bepalen
den prijs van iedere portie, welke wel lager, maar niet
hooger gesteld zal kunnen worden; een en ander doet hen
tevens ten volste vertrouwen, dat hunne Stadgenooten van
de nuttigheid dezer inrigting voldoende overtuigd zullen
wezen, en zij daardoor bij voortdurend, ja meer dan ooit
aangespoord zullen worden tot het verleenen hunner milde
bijdragen.

GRONINGEN, 5 November 1846.
G. VAN CALCAR, JR. CANTER CREMERS.
H. NIENHUIS. H. R. HAIJUNGA.
G. CREMERS. T. J. VAN IJDEKINGE.
C. M. VAN BOLHUIS HOIT- D. R. WIJCKHELD BIS-
SEMA. DOM.
A. VAN BERCHUIJS. P. W. VAN HEIJNINGEN
J. H. JAPPÉ. BOSCH.
A. ZEPER.

De KOMMISSARISSEN over de SPIJSUITDEELING
aan BEHOEFTEGEN te Groningen brengen ter kennis van
de daarbij belanghebbenden, dat hunne **REKENING** en
VEERANTWOORDING, over den afgelopen Winter,
ter inzage ligt, van Vrijdag, den 6den tot Vrijdag den 18den
November 1846, in het LOKAAL van de SPIJSUITDEE-
LING, in de Zwanenstraat.

GRONINGEN, 5 November 1846.
Namens de Kommissarissen voornoemd:
CANTER CREMERS,
Secretaris.

GEWONE BESLOTENE VERGADERING van
het DEPARTEMENT GRONINGEN der MAATSCHAP-
PIJ: TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN, op WOENSDAG,
den 11den November 1846, des avonds te 7 uren, in het
CONCERTHUIS in de Poelestraat. — EXAMEN DER KWEE-
KELINGEN VAN DE DEPARTEMENTS-KWEEKSCHOOL
VOOR SCHOOLONDERWIJZERS. — VERSLAG DER COM-
MISSIE OVER DEZE INRIGTING, ENZ.

Namens het Bestuur:
R. J. SCHIERBEEK, Secretaris.

GEWONE VERGADERING VAN HET DEPARTEMENT
GRONINGEN DER NEDERLANDSCHE MAATSCHAP-
PIJ TER BEVORDERING VAN NIJVERHEID, op
Woensdag, den 11den November 1846, des namiddags te vier
uren, in het CONCERTHUIS.

G. A. STRATINGH, Secret.

Soirée Incomparable,

door
Mons. J. J. J. J.
Professeur en Tours d'Adresse, op WOENSDAG AVOND,
den 11den November, ten Huize van D. BAKKER, bij
de Beurs.

GEBOORTE-, HUWELIJS- EN STERFBERIGTEN.

* Heden beviel van eene DOCHTER J. VAN CALCAR,
geliefde Echtgenoot van
Mr. A. G. VAN DALSSEN FONTEIN.
DRONRIJP, 3 November 1846.

* Bevalln van eenen ZOON Vrouw W. C. EILERS.
KINDERMAN.
HRUSDEN, 3 November 1846.

* Heden beviel van een' ZOON E. AIKEMA, geliefde
Echtgenoot van
M. GAASBEEK.

GRONINGEN, 8 November 1846.

Den 7den November 1846 beviel te Oude Pekela van eenen Zoon E. OFFERHAUS, geliefde Echtgenoot van G. W. SANNES.

Heden beviel van een' wêlgeschapen Zoon ELIZABETH DE WOLFF, geliefde Echtgenoot van H. PH. ROGAAR, Visiteur.

DELFT, 15 November 1846.

GRONINGEN, 9 November 1846. Heden morgen beviel voorspoedig van eenen DOCHTER GEERTRUIDA HERES, geliefde Echtgenoot van S. T. SIJPKENS.

Ondertrouwd: EGBERTUS STEEN, E.ZOON, en GEPKELINA LUCRETIA SIKKENS. GRONINGEN, 7 November 1846.

Getrouwd te Padang, Westkust van Sumatra, den 23sten Mei 1846: ANDEL SIJNCO WARMOLTS en ELIZA FRANCES IN'TVELD, Wedw. J. C. BAAIJ.

Verzoeken deze algemeene tevens voor bijzondere kennisgeving aan te nemen. Getrouwd: C. CARDINAAL en V. M. MORISSET. GRONINGEN, 3 November 1846.

Getrouwd: A. S. LANTINGA, van Nieuw Scheemda, en T. A. HIKKEMA, van Oude Beerta. OUDE BEERTA, 4 November 1846.

Heden overleed alhier, in den ouderdom van 95 jaren en bijna 7 maanden, onze waarde Moeder en behuude Moeder ELISABETH KLAASSENS JONKER, Weduwe H. H. DE WERD, nalatende Kinderen, Kleinkinderen en Achterkleinkinderen, ten getale van 128. Dienende deze tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden. NIEUWE PEKELA, 4 November 1846. K. H. DE WEERD. Mede namens mijne Broeders en Zuster.

Tot bittere droefheid van mij en mijne Kinderen, ontsiep, na een langdurige sukkeling, gisteren avond te half elf, in de hoop op een betere standverwisseling, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot JAN HARMS ROZEMA, Lid der Provinciale Staten dezer Provincie, Volmagt van het Bomster Zijvest van Kommerzijl en Assessor der Gemeente Oldekerk, in den ouderdom van negenenvijftig jaren en vijf maanden, waarvan ik ruim drieëndertig jaren door den band der liefde met hem vereenigd mogt zijn. NIEKERK, 6 November 1846. J. S. G. AIKEMA, Wedw. J. H. ROZEMA.

Heden ontsiep mijne dierbare Gade JANTJE MENNES BEUKEMA, nadat zij eenige oogenblikken te voren was bevallen van eenen Zoon. Zij bereikte den leeftijd van 41 jaren, waarvan ik ruim 18 jaren door eenen gelukkigen echt met haar mogt vereenigd zijn, waaruit ons zeven Kinderen zijn geworden, terwijl reeds twee van dezelve door den dood ons waren ontruk. WESTERNIELAND, 7 November 1846. B. KOK.

Heden overleed ons teeder geliefde Dochtertje ELIZABETH, in den ouderdom van 1 jaar en 8 maanden. GRONINGEN, 8 November 1846. J. PH. NUIVER, A. NUIVER, geb. POELMAN.

Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene voor bijzondere kennisgeving aan te nemen. Tot innige smart van mij en mijne beide Zoons, overleed gisteren avond, te 7½ uur, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot JACOB NOORDHOFF, in den ouderdom van ruim 68 jaren. Diep bedroefd over dit voor ons zoo treurig verlies, geven wij daarvan kennis aan al onze Betrekkingen. GRONINGEN, 9 November 1846. E. LEUSSING, Wedw. J. NOORDHOFF.

De Affaire van BLIJSLAGEN blijft continueren. Heden avond overleed, na een ziekte van eenige weken, in den ouderdom van bijna 82 jaren, mijn geliefde Echtgenoot ROELF SCHIERBEEK, in leven Deurwaarder bij het Stedelijk Bestuur van Groningen en Concierge in het Raadhuis. Ofschoon dankbaar voor het bijzondere voorregt, van bijna 52 jaren door den band des huwelijks vereenigd te mogen zijn, staar ik nogtans met mijne éénige overgebleven Dochter, mijnen Behuud-Zoon en Kleinkinderen treurend op den dierbaren ontslapene neder. GRONINGEN, 5 November 1846. R. VAN DER KAMP, Wedw. R. SCHIERBEEK.

Bij G. T. N. SURINGAR, te Leeuwarden, is verschenen: DE MOORDENAAR RUURD PASKIERS VAN DIJK, te regt gesteld te Leeuwarden, den 16den October 1846, een nieuw tooneel van de liefde van JEZUS CHRISTUS, die zich nog heden ten dage in de behoudenis van verlorene zondaren wil verheerlijken. LEERREDE, naar aanleiding van I Tim. 1: 16, door S. K. THODEN VAN VLAZEN, Theol. Lr. en Predikant te Leeuwarden. Prijs..... f0—25.

Bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, te Groningen, is gedrukt en te bekomen en mede alom verkrijgbaar: Wederlegging van de „Bijdrage tot de kennis onzer MARINE, van den gepensioneerden Schout bij Nacht ARRIENS"; door X. Y. Z., a f1—00.

C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, te Groningen, heeft aan de INTEEKENAREN verzonden: Het 22ste en 23ste Vel van het 4de Deel van het Werk getiteld: DE HUISVRIEND; Gemengde Lectuur voor Burgers in Stad en Land, verzameld door J. J. A. GOEVERNEUR.

INHOUD: Vel 22. Zandvoort, door een Duitscher beschreven. Iets over katten en poesjes. De Student (slot). Ouden. Zaadkorrels. Aan den Huisvriend. Vel 23. Pantoffelzaken. Wie weet raad? Oud-nieuw. Friesche zeden. De arme naaister. De zwaluwen gaan. Typen van Pater ABRAHAM, à St. CLARA. Zaadkorrels. De droom van het kind. O zeden! Eigendom. Christelijke Legendes. Op dit Werk kan nog, in den loop van dit jaar, bij den Uitgever en bij de Boekhandelaren in Nederland ingeteekend worden voor f3—00 per Deel, en per post f3—60. Met den 1sten Januarij 1847 wordt echter die prijs VERHOOGD op f4—00 en f4—60, zoodat degenen, welke dit Werk nog voor f3—00 of f3—60 wenschen te ontvangen, vóór dien tijd zullen moeten inteekeken.

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.

Bij den Boekhandelaar P. H. VAN DEN HEUVELL, te Leiden, is van de Pers gekomen en door hem alom verzonden:

PROSPECTUS VAN EEN WERK, GETITELD: BEKNOPT GESCHIEDENIS VAN DE VOORNAAMSTE UITVINDINGEN EN ONTDEKKINGEN IN HET GEBIED DER KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN, WAARIN TEVENS DE OORSPRONG, VOORTGANG, ONTWIKKELING, EN WIJZIGINGEN VAN VELE MAATSCHAPPELIJKE, KERKELIJKE EN ANDERE INRICHTINGEN ZIJN OPGENOMEN. ALPHABETISCH BEWERKT DOOR A. C. OUDEMANS, Lid van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen en van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde, te Leiden.

Wie vermeenen mogt, speciaal GERECHTIGD te zijn tot LAGERSTEDEN of GRAVEN op het Kerkhof —, of wel tot BANKEN, ZITPLAATSEN OF GRAFZERKEN in het Kerkgebouw van de Hervormden te NIEBERT, wordt uitgenoodigd, vóór den 1sten Januarij eerstkomende van zoodanig REGT aanwijs en behoorlijk blijk te doen geworden aan de ondergeteekende KERKVOOGDEN bij de Hervormden te Niebert, ten einde vervolgens door dezelve, met opzigt tot genoemde voorwerpen, kunne worden beschikt, zoo als naar bevind van omstandigheden zal blijken te behooren. NIEBERT, 30 October 1846. R. L. ZUIDERWEG, President. J. W. BERGHUIS, Administrateur. G. M. MULLER, Secretaris.

AANBESTEDING. Op DONDERDAG, den 12den November 1846, des voormiddags te 10 uren, zal, ten Huize van WISSEMAN, te Winschoten, ten overstaan van GECOMMITTEERDEN uit de PLAATSELIJKE BESTUREN van Winschoten en Beerta, onder nadere approbatie, bij Inschrijving en Opbod worden aanbesteed: Het onderhouden van den KUNST- of GRINDWEG van WINSCHOTEN tot aan de HANNOVERSCHE GRENZEN.

De Bestekken hiervan zullen, boven en behalve in de GEMEENTEHUIZEN van Winschoten en Beerta, in tijds ter lezing liggen daár, waar dezelve gewoonlijk worden nedergelegd. De aanwijzing in loco zal geschieden den dag vóór de Aanbesteding, des morgens te 9 uren, te beginnen te Nieuwe Schans; — zullende voorts nadere informatiën te bekomen zijn bij de BURGEMEESTERS van Winschoten en Beerta, en bij den Opzigt van den Waterstaat W. VAN REES, te Nieuwe Schans. WINSCHOTEN, 2 November 1846. Namens de Gecommitteerden voornoemd: H. J. ENGELKENS, Pres. POST VAN VENEMA, Secr.

Wordt bekend gemaakt, dat, wegens te doene REPARATIËN aan de BATTEN, de PASSAGIE met PAARDEN en RIJTOUGEN door deze GEMEENTE, op DONDERDAG, den 12den DEZER, zal zijn GESTREMD. OUDE PEKELA, 5 November 1846. De Burgemeester der Gemeente Oude Pekela: P. J. HUISINGA.

VERHURING. Mr. C. E. KNIPHORST, Notaris te Zuidlaren, zal, op Woensdag, den 18den November 1846, des morgens te 10 uren, ten Huize van PIETER DE VELDE, te Annerveensche-Kanaal, Gemeente Anlo, publiek verhuren: De TREKSCHUIT, varende in het VEER tusschen de Stad Groningen en Annerveen, Gemeente Anlo, bestemd ter vervoer van PERSONEN en GOEDEREN. Nadere informatiën zijn inmiddels te bekomen bij den Volmagt MEINARDUS BAKKER, te Annerveensche-Kanaal, en ten Kantore van voornoemden Notaris. ZUIDLAREN, 7 November 1846. De Notaris voornoemd: C. E. KNIPHORST.

De Erven JACOB SINNINGE zijn voornemens, ten overstaan van Mr. N. W. SCHROEDER HOFSTEDT, Notaris te Norg, in het openbaar te verkoopen: Eene BOERENPLAATS, bestaande in een Kapi-tale BOERENWONING, ERF en BOOMGAARD; een aanzienlijke partij uimuntend BOUW-, HOOF- en WEILAND, benevens BOSCH- en HEIDEGRONDEN, in het geheel groot p. m. 25 Bunders en gelegen in de gemeente Roden. De Inzate dezer Verkoop zal plaats hebben op Woensdag, den 18den November 1846, des voormiddags te 10 uren te beginnen, ten Huize van H. SCHURING, te Roden.

Mr. B. HAITZEMA VIËTOR, Notaris te Winschoten, gedenkt, op Vrijdag, den 20sten November 1846, des avonds te zes uren, ten Huize van den Logementhouder A. J. RUBING, te Winschoten, in openlijke Veiling te verkoopen: I. Eene BEHUIZING en TUIN, staande en gelegen in den Wevershorn te Winschoten, doende telken jare tot grondpacht f 6—00. II. De VASTE BEKLEMMING van 1 Bunder, 60 Roeden Land, bij de Haffelte te Winschoten gelegen, doende telken jare tot huur f 37—50. III. Pl. m. 1½ Bunder BOUWLAND, vrij en eigen aan het Hoofdlied en den Grindweg te Winschoten gelegen; — alles behoorende aan de Kinderen van wijlen TONNIS AAPKES en Vrouw; — en IV. Eene BEHUIZING, waagin drie afzonderlijke WONINGEN, in den Wevershorn te Winschoten, doende tot grondpacht f 8—00, toebehoorende aan R. ROZEVELD. De Verkoopconditiën liggen ter lezing ten Kantore van den Notaris B. HAITZEMA VIËTOR.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN godaan te Groningen; medegedeeld van wege het Genootschap: Ter bevordering der Natuurkundige We'enschapen. NOVEMBER 1846.

DAGEN	BAROMETER OP 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDSTOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGEESTELDEHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
1	765,07	764,67	764,66	7,7	9,8	9,0	0,92	0,90	0,90	O.	O. Z. O.	Z.	betrokken.	betrokken.	betrokken.
2	765,38	764,88	765,56	8,0	10,7	8,5	0,91	0,86	0,91	Z.	Z. O.	Z. t. O.	"	"	bewolkt.
3	767,29	767,42	768,36	4,3	9,6	5,0	0,89	0,83	0,88	Z. Z. O.	"	Z. O.	weinig bewolkt.	helder.	helder.
4	769,47	769,55	770,23	0,2	3,5	3,0	0,86	0,88	0,92	O. t. Z.	"	O. Z. O.	helder.	betrokken.	betrokken.
5	771,46	770,83	771,46	2,5	4,8	3,8	0,87	0,81	0,82	O.	O.	O. N. O.	betrokken.	"	"
6	770,36	769,44	770,23	4,0	6,5	3,1	0,86	0,79	0,90	O. N. O.	O. N. O.	O. t. N.	"	"	"
7	771,32	771,42	772,44	1,0	2,0	1,8	0,83	0,83	0,87	N. O. t. O.	O. t. N.	O.	"	"	"

HOUTVERKOOPING. Mr. C. E. KNIPHORST, Notaris te Zuidlaren, op Donderdag en Vrijdag, den 19den en 20sten November 1846, telkens des morgens te 10 uren en, publiek verkoopen: Ongeveer 600 stuks BOOMEN, ZWARE EIKEN en BEUKEN STAMMEN, eenige gave KERSENBOOMEN, WEEK- en meer anderen, alles aanwezig op de HET HUIS TE EELDE genoemd, alwaar nader bij den Landbouwer BEREND KONRAADS kan bekomen.

Firma STEEN & HESSELIJN. VERVOLG VAN DEN VERKOOP IN 'T LOO. MORGEN, WOENSDAG namiddags van diverse HUISMEUBELEN, MANS- en VROUWENKLEEDEREN, best BEDDEGOED, ENZ. Te bezien 's morgens.

Boelhuis in de Gelkingestraat. DONDERDAG, den 12den November 1846, des namiddags te twee uren precies publieke verkoop van onderscheiden MEUBELAIRES GOEDEREN, KOPER, TIN, GLAS, ENZ., benevens MANS- en VROUWENKLEEDEREN, BEDDEGOEDEREN, ondersoorten van KACCHELS en een groote partij Sijde en KRUIDENIERSWAREN. Te bezien daags bevoór namiddags van 2—4 uren. B. VAN BOLHUIS.

UIT DE HAND TE KOOPEN om den 1sten Mei 1847 te aanvaarden: een BEHUIZING, SCHUUT en staande en gelegen midden in Assen, niet alleen ter bewoning van een Stille Nering. Te bevragen bij den Eigenaar G. S. Assen. Brieven franko. Des verkiezende, kan ½ van den Koopprijs tegen billijke Rente, op het pand blijven. Ondergeteekende maakt hierdoor bekend, dat zijn Vader JOHANNES WILLEM, oud tusschen de 50 en 60 jaren, den 12den Junij d. j. van hier naar het Hoogeland, bij Groningen, gereisd, om aldaar arbeid te zoeken. Hij heeft dien tijd niet het minste narigt van zich gegeven; schien daár overleden. Ik verzoek dus hen, die daarvan kennis geven om een klein berigt. DIELE, bij Weener, in Oostvriesland, 4 November 1846. JAN GROEN.

Door ons ondergeteekenden is alhier OPGERUPT ZEILMAKERIJ welke door HINDRIK B. DOUWES, vroeger Zeilmaker te Groningen, als zoodanig zal uitgeoefend worden en betrekking wij ons recomanderen. HOOGEZAND, 1 November 1846. VAN DER GOOT & BAREN.

J. J. SLADDOOT. MEUBELMAKER, heeft de eer te berichten, dat hij zich thans gevestigd heeft aan de Noordzijde van de GROOTE MARKT, het derde Huis van de Botering te Groningen, en beveelt zich beleefdelijk in de gunstige geëerde Stad- en Landgenooten aan, tot het leveren van soorten van MEUBELEN naar de nieuwste MODIE, vervaardigd, alsook tot het HERSTELLEN derzelver, vande zijne Begunstigers een vaardige bediening. Bij bovengenoemden zijn TE HUUR: NB. VOOR EN ACHTERKAMER. G. GEERDES, Stukadoor, sedert jaren alhier werkzaam, maakt door deze bekend, dat hij zich als zoodanig nu geheel ter dezer stede heeft vestigd, in de door hem aangekochte Behuizing 2 in de Zwanestraat, letter C no. 150. Hij biddt diensvolgens minzaam aan in het STUKADOOR- en DEKKER- en GIPSMAAKER- en SOFFIT- en KUNSTWERKEN, naar den laatste MODIE, als ook tot het WEGNEMEN van ROET- en VLEKKEN; belovende een prompte en civiele bediening.

N. G. JONGEBLOED, aan de Groote Markt, heeft de eer te berichten, dat hij hem ontvangen zijn de MODELLEN DAMES WINTERHOEDEN. De ondergeteekende vindt zich verpligt tot voorkoming van ongegronde geruchten, dat hij deze ter kennis te brengen van hare Begunstigers, dat zij met den HANDEL in WIJNEN en LIJKEUR zal continueren. Daar zij echter voor als nog niet gelegenheid is, om door een geschikt persoon de Najaarsreis te laten doen, worden zij, bij voortdurend wel zouden willen begunstigen, verzocht, hunne COMMISSIËN aan haar te adresseren, zoodat zij, bij een ruimen voorraad van belezene WIJNEN, van een soliede behoeft verzekerd houden. SAPPMEER, 9 November 1846. Wedw. H. B. BUZE.

ALHIER ZIJN GEARRIVEERD H. VAN TOL EN ZONEN met een Lading VRUCHT- en ONVRUCHTDRAGENDE BOOMEN, alsmede HEESTENGWASSIN. Adres bij Fx. NIENHUIS, aan de Spilsluizen.

BAROMETER OP 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDSTOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGEESTELDEHEID.		
8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
1	765,07	764,67	764,66	7,7	9,8	9,0	0,92	0,90	0,90	O.	O. Z. O.	Z.	betrokken.	betrokken.
2	765,38	764,88	765,56	8,0	10,7	8,5	0,91	0,86	0,91	Z.	Z. O.	Z. t. O.	"	"
3	767,29	767,42	768,36	4,3	9,6	5,0	0,89	0,83	0,88	Z. Z. O.	"	Z. O.	weinig bewolkt.	helder.
4	769,47	769,55	770,23	0,2	3,5	3,0	0,86	0,88	0,92	O. t. Z.	"	O. Z. O.	helder.	betrokken.
5	771,46	770,83	771,46	2,5	4,8	3,8	0,87	0,81	0,82	O.	O.	O. N. O.	betrokken.	"
6	770,36	769,44	770,23	4,0	6,5	3,1	0,86	0,79	0,90	O. N. O.	O. N. O.	O. t. N.	"	"
7	771,32	771,42	772,44	1,0	2,0	1,8	0,83	0,83	0,87	N. O. t. O.	O. t. N.	O.	"	"